

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki »függetlenségi párt« közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többes
hirdetéseknél az arányos
olcsóbb árértékűnek felel.
Helyesdíj minden külön beki-
rástól 30 kr.
Hirdetési vagy reklámot magában
foglalt újsónapság sora 50 krajcár.

„Nyitár”-ben megjelenő küle-
mény minden petit sora 30 kr.
Hirdetéseket felvételek a kiadó
hivatalában, KUTASI László
nyomdájában, valamint ZICHNER
MAN H. közv. irodájában is.
Név nélkül vagy bérmentesül
beküldött levelek nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adatok.

Városi hirdetemény.

ezzen sz. kir. város tanácsa ré-
gírré tétetik, miszerint a vá-
rosi képező Ispoltályi laposi
gelő föld, az ugy nevezett
24 hólód és 694 □ öl legelő
Hatvan-utczai Kolozi-féle
számu háznak 28 1/2 folyó
föld; a Péterfia utczai 685
háznak ondódi 15 folyó öl
hólód és 1398 □ öl területű
széna lerakó hely;
és 684 □ öl területű ugy
halmi föld; 3-3 évre, a
Károly néven ismeretes 8 hólód
föld pedig 12 évre a fo-
lyó október 1-től számítan-
ra a piaci 5. és 6. számu
föld a folyó 1888-ik évi jul-
iusi a városháza nagy termében
ápril hó 27-ik napján d. e.
megtartandó nyilvános árve-
nyezési számvevő hivatalnál
feltételek mellett, haszon-
adati.
Az árverelni óhajtok azzal
k, hogy a kikialtási árak
számpénzül az árverelő bi-
rodalmához készpénzben letenni
1888. apr. 3.
A városi tanács.

Városi hirdetemény.

fehértói közbirtokosság tulaj-
zó „Sótos”, „Sósó” és „Kis-
kék” mintegy 600 osztályozott
földet átadta vagy legeltetésre, 1
május f. évi apr. hó 18-ik
é. 10 órakor az új-fehértói
helységben nyilvános árve-
nyezési adatni fognak.
Városi feltételek alulirotnál
1888. márcz. 22.
Szunyoghy Imre
birtokossági felügyelő.

NAK.
RITUNÉTES
SZÉKES-
FEHÉRVÁR
ezistertem 1879
Diszkolevél
1871-ben.
egjutá-
zzéteszek.
tulajdonos.

A hadsereg reformja.

(E.) Az osztrák hadseregről van szó,
melyet a lemondás és meghunyászkodás
politikája »közönsnek« meg »osztrák-ma-
garnak«, »császári és királyinak« keresz-
telt, de a mely berendezésénél, nyelvénél,
szelleménél fogva ma is épen olyan
»stoccoesterreichisch« és »einheitlich«, —
mint volt ezelőtt félszázaddal. Csak kettő
változott meg benne, a mi lényeg: az
egyik az »általános védkötelezettség«,
melynek segítségével az egész nemzetet be-
legrasztották az osztrák waffenrockba, a
másik az, hogy a hadügyi költségeket, al-
kotmányos czeremoniák közben, állítólag
»önként« szavazzuk meg reá. Egyebek-
ben a »közönsnek« keresztelt osztrák had-
sereg ma is épen olyan abszolút módon,
hogy ne mondjuk: olyan önkénytelül szer-
vezetik, kormányoztatik, vezéreltetik és
vezényeltetik, — mint akár — Haynau
idején.

A ki mindezt tagadni merészli, az
lehet magánérdekkel vagy rövidlátás által
leköltött jó mameluk, de — nem őszinte
ember.
Csak egy köztudomásu dologra uta-
lunk. S ez az, hogy daczára annak, hogy
Magyarországon számos kulturregylet van,
hogy ezeket a kormány engedélyezte, hogy
az 1867-iki kiegyezés alapeszméje az volt,
hogy Ausztriában egy német, Magyaror-
szágon egy magyar állam létesítmények,
daczára annak, hogy Rudolf trónörökös el-
is megy az E. M. K. E. báljába, daczára
annak, hogy mi: kormány és társadalom
Magyarországon fennen proklamáljuk a ma-
gyar államiságot és magyar állameszmét s
igyekeztünk is annak érvényt szerezni: a
»közönsnek« keresztelt hadseregnek még
Magyarországon ujonczozott és elhelyezett
részei is olyan jó osztrák-németek nyelv-
ben, szellemben és törekvésekben, hogy a
magyar államiságnak és nyelvnek csak
annyi befolyása van reá, hogy a magyar
hatóságok kiszolgáltatják az ujonczokat
és gondoskodnak az osztrák tiszturak el-
szállásolásáról, az osztrák tiszturak pedig
még ma is »k. k. Armeek«-nak nevezik a
hadsereget és még annyi engedményt sem
tesznek a magyar »hivatalos« nyelvnek és
»alkotmány«-nak, hogy bár császári és ki-
rályinak czimeznék magukat.

No hát ezt a hadsereget akarják
ismét reformálni. Hogy milyen lesz ez a
reform: előre el lehet képzélni abból,
mit ebből a dologból a »magyar« kormány
egy félhivatalos »német« lapja e tekintet-
ben eláru.

A félhivatalos újság szerint a ma-
gyar és osztrák honvédelmi és közös had-
ügyminiszterek a véderőről szóló törvé-
nyen, melyet 1868-ban alkottak és a me-
lyet 1878-ban csak épen felmelegítettek,
lenyeges és elvi jelentőségű módosítást
terveznek.

E módosítások közül hármat el is
áru a félhivatalos lap. Olyanok ezek a
módosítások, a melyeneket a Tisza kor-
mánytól lehet várni: szó sincs arról e
módosításokban, hogy a hadsereg újász-
vezésénél a magyar államiság követelmé-
nyeinek bár némi engedményt tennének.
Ellenkezőleg még visszaesést képeznek a
jelen állapottal szemben. Már most el le-
het képzélni: milyenek lesznek a többi
reformok?!

Két legfontosabb módosítás az, hogy
a hadsereg létszáma jövőben nem lenne
megállapítva a törvényben, hanem évről-
évre a törvényhozások állapítanák meg a
létszámot az ujoncz-jutalék megszava-
zásakor.

Ez az intézkedés első pillanatra
mintha alkotmányosnak látszanék. Pedig
tulajdonképp az egész rendelkezés nem
egyéb, mint alkotmányos formalitása buj-
tatott hadsereg-szaporítás. Ilyen intézke-

dés mellett minden esztendőben előállhat
a kormány rémítgetésekkel, megpuhítás-
sal, a nemzetközi helyzetre való hivatko-
zással: és minden esztendőben több-több
ujonczot szavatolhat meg. Ismerjük már a
nagy taktikus »műfogásait«: »Nem kell
collisióba keveredni a katonai körökkel,
(így szólana minden évben), nem kell az
udvarnál és a király előtt a magyar nem-
zet alattvalói hűsége iránt kételyeket tá-
masztani; azután vessetek egy pillantást a
külső helyzetre, az orosz kormány moz-
gólásaira és készülődéseire; s mindjárt
meggyőződtek, hogy arra az ujoncz-töb-
bletre, a mennyt mi (a magyar kormány)
kérünk, föltétlenül szükség van, szük-
ség a haza és trón biztonsága érde-
kében!«

Igy fog szólni jövőben évenként
Tisza Kálmán és a magyar honvédelmi
miniszter. És az engedelmes többség,
melynek ugys minden egyes tagja
egyéni legkötelezettség a kormánypárt
vezérének (azért viseltek olyan határ-
talan »bizalommal« iránta!), évről-évre
több ujonczot fog megszavazni és eként
a hadsereg, mely ugys első sorban
családi hadsereg, mely a sárga-fekete
zászlóért és a császárt lelkesedik, évről-
évre fog szaporítottatni. És e szaporítá-
ssal természetesen milliókkal meg-
miliókkal fog szaporodni évenként az
ország kiadása is.

Aztán még csodálkoztok jámbor,
félrevezetett, elamított adófizető választó-
polgárok, hogy a magyar pénzügyminis-
ter miért emeli évenként az adókat?
Ez csodálkoztok, hogy a deficit és ál-
lamadosság évről-évre növekszik.

A második reform, a melyet közös-
ügyes kormányaink a véderőtörvényen
terveznek, az egyéves önkényzeti intéz-
ményre vonatkozik. Ki akarják mon-
dani, az új törvényben, hogy az ön-
kénytes, a ki nem tesz (vagy nem tud
tenni) az év végén tisztvizsgát: az az
önkénytes szolgálon még
egy évig, tehát két évet.

Valóban a magyar nemzeti érdeke-
ket még soha magyar államiérfi nem
ismerte föl és nem mozdította ugy elő,
mint Tisza Kálmán és br. Fejérváry
urak ő nagyméltóságaik ezzel a »re-
formmal!« Tehát ahelyett hogy igye-
keznének a magyar nyelvnek, Magyaror-
szág »hivatalos« nyelvének némi érvényt
szerezni a »közönsnek« és »osztrák-ma-
garnak« keresztelt hadsereg körében,
hogy eként a magyar állameszmének a
nem magyar nemzetiségekkel szemben
is egy kis tekintélyt szerezzenek; s
ahelyett, hogy kimondatnák a törvény-
ben, miszerint az iskoláit végzett ma-
gyar ifju anyanyelvén is tehet tiszt-
vizsgát: hát oda dobják matalékul az
összes magyar tanult ifjuságot az osz-
trák lájdmántok kényekedvének! És
kényszerítik azt a magyar ifjuságot,
mely tiszta magyar tannyelvű közép-
és szakiskolákból került ki, arra a lehe-
tetlenségre, hogy egy év alatt az összes
katonai szakismereteket megszerezze s
azonfejl egy idegen nyelvet is ugy
megtanuljon, hogy németül tisztvizsgát
legyen képes letenni. S nehogy meg-
bukják, mert akkor két évet fog szol-
gálni lájdmánt Stibli ur szekaturája
mellett!

Már most csak azt szeretnők tudni,
hogy mire valók Magyarországon az
Emke és a többi kulturregyletek, mire
valók azok a törvényhozási és kormányi
intézkedések, melyekkel Trefort a ma-
gyar közoktatási miniszter az összes
közép- és népiskolákban a magyar hi-
vatalos nyelv tanítását elrendeli, midőn
viszont ugyanazon kormány a hadsereg
reformálásánál a germanizálást dekre-
tálja?!

Hogys mondja csak Antonius?
„Hanem azért Brutus becsületes
ember, jó hazafi és csak meggyőződés-
ét követi!«

— Belföldi hírek Az állami tiszt-
viselőik nyugdíjazása tárgyában a miniszter-
tanács több fontos elvi jelentőségű határozatot
hozott. Így például kimondták, hogy ezután
minden egyes olyan nyugdíjazási eset, mikor
a nyugdíjazandó még nem érte el 60-ik
életévét, az illető miniszter részéről előzetesen
bejelentendő a miniszter-tanácsnak. A ma-
g y a r o k e l l e n. A berlini feudálisok lapja,
a Kreuz. Ztg. vasárnapi számában, szenvedé-
lyes cikkben hosszasan kikel a magyarok
ellen. A jámbor lap a közös hadsereg kér-
dése miatt illoyalítással vádolja a magyar
nemességet. — A z á r v i z. Szeged mellett
30,000 hold földet borított el az árvíz. —
Legujabban Pancsova forgog nagy veszélyben s
Pancsova mellett Ovesa és Borsca községeket
teljesen elpusztította az árvíz. U j f ő i s p á n.
Kolozmegye új főispánjának: Beldi Ákosnak
ünnepélyes beiktatása f. hó 15-én fog vége-
menni. A k a p o s v á r i választás ügye teg-
nap fordult meg a királyi táblán. Az ügyet
Széll Farkas referálta s az első bíróság vég-
zését a kir. ítélő tábla helyben hagyta.

— Országgyűlés. A képviselőház tegnapi
ülése rövid volt. A ház vita e módosítás nél-
kül fogadta el a Dániával, Spanyolországgal
és Zanzibarral kötött szerződések bevizsze-
lyezéséről szóló törvényjavaslatokat, melyeket
külön-külön, Emich Gusztáv előadó szakszerű
beszűdeleken referált. Az ülés elején felolvas-
tatott a miniszterelnök átíratá, melyben közöl-
ve van a német kormány meleg hangu elis-
merése, válaszul a háznak a német császár el-
hunytá alkalmából történt részvét nyilatkozatá-
ra. Ugyancsak napirend előtt terjeszté be
Szechenyi miniszter az árverési csarno-
kokról szóló törvényjavaslatot, mely a közga-
dasági bizottsághoz utasított; Láng Lajos
előadó pedig bemutatta a pénzügyi és közga-
dasági bizottság jelentését a Lloyd szerző-
desre vonatkozólag, mely a pénteki ülés nap-
rendjére tüzetett ki. A ház addig nem is tart
ülést.

— A Bismarck-valság. Berlin, apr.
9. A helyzet változatlan. A kancellár emlé-
kiratára válasz meg nem jött, s valószínűleg
nem is jön a legközelebbi időben. A hatá-
rozatot tehát elhalasztották. Csalódás volna
azonban, ha e körülményből, valamint Bat-
tenberg jövetelenek elhalasztásából a császár
elhatározására akarnának következtetni. Jól
értesült körök teljes bizottsággal állítják, hogy
a valság kimenetele egyelőre be nem látható.
Hamburgból érkező jelek szerint Bismarck
számol a terv valóulásának lehetősé-
geivel, s ezért készül a lemondás tényére,
melynek bizonyítványul közrejátsszik az is, hogy
más akadályok is gördülnek politikája ele.
A császár majus végéig mindenesetre Berlin
közéleben marad.

Berlin, apr. 9. Idevaló jól értesült
körökben nem titok, hogy Viktória herceg-
nőnek Battenberg herceggel való eljegyzését,
leginkább a trónörökös elleni, még pedig nem
annyira politikai okokból, mint inkább azért,
mert a Battenberg herceggel való sogsors
a trónörökös önerzetét serti. — Arról is
biztosítanak, hogy a trónörökös e kérdésben
befolyást gyakorolt Bismarck hercegre, mert
nem tartotta kívánatosnak, hogy császári szű-
leivel szemben személyesen fejtsé ki ellen-
vetését.

Berlin, apr. 9. Politikai körökben
ma este sokat beszéltek arról, hogy Bismarck
ma majdnem három óra hosszat érkezett
Bennigsenel; míg báró Roggenbach tegnap
Vilmos trónörökös által fogadtattat s ma soká
Frigy es császárnál időzött s vele ebédelt. —
Roggenbach azeiótt badeni miniszter volt,
mint a birodalmi gyűlés tagja a nemzeti
szabadalvú pártköz tartozott s általánosán,
mint Frigy es császárnak évek óta bizalmas
embere ismeretes. Roggenbach 63 éves. A
legkonolyabb politikai körökben is erősen
ragaszkodnak ahhoz, hogy a kancellár valság
mélőbb ismét aktuálisá fog válni. Sokkal
mélyebb s élesebb ellentétek forognak fenn,
semhogy azoknak kiegyenlítése könnyű volna.
Battenberg házassági tervét nem halasztották
el. A Charlottenburgi kastélyban már beren-
dezték a lakoszlájt Battenberg Sándor her-
ceg részére. Battenberg Lajos herceg meg-
érkezését is várják. Viktória angol királynő
valószínűleg április 18-án érkezik meg. Egy-
előre még a Charlottenburg és Pétervár közt
folyó tárgyalások eredményét kell bevárni.
Berlin, apr. 10. A lapok állítása
szerint Vilmos trónörökös legközelebb könyező
szemmel így nyilatkozott egy bizalmas embere-
előtt: »En teljesen egynek tudom magamat

császári atyámmal s a legmélyebben fáj, ha
többé kevésbé nyíltan az atya és fia közötti
ellentétéről, sőt elidegenedésről beszélnek.« A
Freis. Ztg. egy cikket hoz, mely szerint az
officiózusok sokkal gyávábbak, sem hogy
maga a császár ellen igazságnak s azért egy
asszonyt bántalmaznak. — Ha a c s á s z á r
egészesen lenne, akkor kétségkívül teljes
kormány- és rendszerváltozást léptetne életbe.
De mivel a császár beteg, nem egy óhajáról
le kell mondanai. A lap azt is kiemeli, hogy
Bismarck lemondásának híre a német közvé-
lemény feltűnő egykedvűséggel fogadta s a
tűzsdén a papírok nemcsak nem szenvedtek
árhányatlást, hanem az a hír, hogy a kanc-
zellár legközelebb Varzinba utazik, még ár-
emelkedést idézett elő.

— Külföldi hírek. U j a b b merénylet
készült Pétervárott az orosz czár ellen. Egy
magasabb állam hivatalnok leányának szobá-
jában hat bombát találtak. Midőn elakarták
fogni, a leány kiugrott a 3-ik emeleti ablak-
ból s összezsuzta magát. A német császár,
kinek állapota javuló felben van, személyesen
nyújtotta át Mackenzie orvosnak a Hohen-
zollern házi rend Komthur-keresztjét. — A
b o l g á r k a t o n a i s i k k a s z t á s o k
ügyében a vádlottak előtt — felolvasták az
ügyési indítványt. Vádlóva vannak: Popov
és Bonev őrnagyok, Karaivanov kapitány,
Baillou hadnagy és Keljanov volt szárny-
segéd. Popov, a fővádlott kijelentette, hogy a
bolgár katonai törvényszéket egyáltalán nem
tartja jogosultnak arra, hogy ezen ügyben
ítéletet hozhasson. Bizonyára muszka had-
bírákat szeretne! A b a g d a d i n a b o b.
Bagdadban meghalt Ikbal-ul-Devle indiai her-
ceg, a ki már harmincz éve lakott a vá-
rosban. Európai bankokban mintegy nyolcz
millió frankra rugó vagyonu volt elhelyezve.
Házában találtak továbbá 168 okka, persa
pénzt, 32 láda sterlinget és magyar aranyat
s végül 42 okka gyémántot és rubint. — A
g a z d a g A n g l i a. Az angol gazdagság
fénye mellett nagy az árnyék is. Ime egy kis
statistika. — A tulajdonképi Angliában és
Walesban (tehát Írország és Skóczia nélkül)
778,111 olyan szegény el, a ki jannárban a
közigalomra szorult. Ugyis minden ezer la-
kosra esett 27 koldus. Magában Londonban
valamivel kedvezőbb az arány. Ott csak 26
teljesen vagytalan, nyomorgó esik ezer la-
kosra; a londoni szegények összes száma
109,152

A sors iróniája.

(A. K.) A sors, a véget nagy szatyr-
ikus. Vagy nem rejlik-e roppant ironia azon
szerepben, melyet a sors Tisza Kálmán mi-
niszterelnökkel, a magyar közjogi ellenzek haj-
dani párduczos vezérével eljátszat.
A régi közjogi ellenzeket Bécsben min-
denkor oly pártnak tekintették, mely egyik
labával forradalmi térerül és melyt daczára
annak, hogy czéljait állítólag csak alkotmányos
eszközökkel akarja elérni, forradalmi pártnak
kell nevezni.

A bécsi irányadó körök szemeiben tehát
Tisza Kálmánnak forradalmi multja van és
bármennyire tagadja meg Tisza a régi istene-
ket és bármennyire igyekezik az apostáták
módjára új hitvallásának fanatikus híve gy-
nant feltűnni, oda fonn mégis csak azt mond-
ják róla, mit az antiszemiták a kikeresztelek-
dett zsidóról el szoktak mondani: ez az em-
ber rosszabb a valódi zsidónál.

Es Tisza Kálmán, ki 1875-ben elégette
a mentő hajókat, elfordult a régi istenekről
és testestől telkestől áttért az új hitre, minden
áron be akarja igazolni, hogy ő becsületes,
őszinte reuegát.

Minden ellen, mit ez a férfi hajdan nagy-
nak és szentnek tartott, neki fordul ma rom-
boló keze.

Ő nem szarvainál ragadja meg a hatal-
mas bölényt, de macskamódra oldalát tá-
madja.

Ő nem támadja a várat faltörő kosokkal,
de alássa lassan és következetesen, hogy al-
kalmas perczen légbé reptesse.

Tisza Kálmán hívei által hirdetteti, hogy
missziója a forradalmi szellem kirtása.

A hajdani »forradalmár« a ke-
resztes hadak vezére mindennel szemben, mit
mervádó körök »forradalminak« neveznek.

Es a modern bouillon Gottfried nemcsak
karddál és buzogánnyal nemcsak zsoldosok-
kal és es vasas németekkel harczol a »forra-
dalom« ellen, de a költészettel és tudomány-
nyal is szövetezik a régi istenek ellen.

Az ő bárdjai kigunyolják a nemzet hő-
seit, történezeit megfertöztetik az istenek és
herozok oltárait.

Leszállnak a sirboltokba, felássák a hő-
sök és vértanúk sirjait és szétszórják a szent
hamvakat.

Összetörök a szent képeket és megszenteltelentik a templomokat.

Valóban, Tisza küldetésében a sorsnak hatalmas iróniája nyilvánul.

Tisza Kálmán a nagy municipalista volt az első, ki rést ütött az alkotmány védbástyáin és ő az, ki lassan, de következetesen aknázza a megyei autonómia hatalmas bástyafalát.

Tisza Kálmán a magyar liberalisok feje, megszüntette a tényleges egykamararendszert és újra döntő befolyást biztosított a politikailag csődbukott oligarchiának.

Tisza Kálmán, ki tudta, hogy a rövid tartamu mandátum ebből tartotta a közszellemet és előidézte, hogy a nemzet érdeklődése a közügyek iránt el nem lankadt, Tisza megszüntette a negyvennyolczas törvényhozók e forradalmi tévedését és behozta az öt éves mandátumot.

De a gondviselészertü férfiú küldetése még nincs befejezve.

Tisza meg nem nyugszik, míg a forradalmi szellem végvonaglásait nem mutathatja be az újongó Bécsnek.

Akkor béke lesz a négy folyam hazájában és Kárpáttól Adriáig elhangzik a szabadság de profundis.

Belenyúl-e ebbe, hazáznak, nemzetenek Istene?

Nem! Dies irae, dires illa — —

KARCZOLATOK.

(A vaskanczellár. — Az igazi Victoria. — „Gottterhalte!“ — Nesze semmi. — Berlinből.)

Bismarck csak hatalmas egy ember. Az ösmeretes eljegyzés tárgyában harmincz lapra terjedő emlékiratot nyújtott be a német császárnak, a kit az utolsó „Karczolatok“-ban Vilmosnak nevezünk Frigyes helyett, talán azért, mert az elhunyt Vilmos nagyobb frigyeseink volt nekünk, a mostaninál.

A memorandum folytán el is halasztották az eljegyzést. Elég eredmény egy harmincz lapos emlékirattal! Nagyobb eredményt, mint a mit Tisza Kálmán harmincz lapos beszéddel szokott elérni.

Három asszonyt győzött le eddig Bismarck az eljegyzés előtt. (Magunk fele ember egygyel is alig bánhatik el... az eljegyzés után.)

Viktoria angol királynót. Viktória német császárnőt. Viktóriával is végzett a Battenberge szerelmes német császári kisasszonnyal.

Mindhijába, az igazi „Viktoria“ — mégis csak a Bismarck oldalán lesz.

Pécsett husvét első napján a „Gottterhalte“ harsant fel a „Resurrexit“ után. Miután ugyanakkor Pécsett járt ismert énekesnőnk, V. Margó Czélia, azt kellett hinnünk, hogy talán ő énekelte ezt a lélekemelő cs. kir. — couplet-t. Attól feltűnt, hogy Pécsett ilyenképen már nemcsak az esett meg husvét vasárnapján, hogy az üdvözítő német nótára lépdelt elő a sírból, de attól is, hogy az ur teste helyett ő látalt valamit

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Carmella.

(Edmondo d'Amicis „La vita militare“ című műveéből.)

Fordította: ifj. Béke Mihály. Ez a kis történet, a mit most elbeszéltek, Siciliától mintegy pár mérföldnyire fekvő kis szigeten történt. E szigeten csak egy kis városka van, melyben alig lakik több 2000 lakosnál, s 3-4 száz államfoglollyal. Ezekre egy 40 tagból álló katonasági ügyel fel, egy hadnagy parancsnoksága alatt. A katonáknak felesleges életük van, mert a kaszárnyai és fogházi szolgáltatás kivül semmi dolguk. Nem is emlitem a hadnagyot, kinek oly szeles szabadsága van, hogy bátran elmondhatja: Feltétlenül ura vagyok a sziget összes hadi erejének. Van két hivatalnok, a sziget közepén szép lakása, reggel a hegyek között vadászott, delután óvó szobájában tölte az időt a helység előkelőivel, este a tengeren csónakázott, füstölve a legjobb szivarokat, ugy öltözködött, a hogy neki tetszett, nem bosszantva senki, által nem kapva parancsokat senkitől. Egyedüli baja csak az volt, hogy ez a pünkösdi királyság csak 3 hónapig tartott.

A kis város a tenger partján fekszik. Van egy kikötője, a melyben akkori időben, minden 15 napra kikötött a Tunis és Trapani közt közlekedő postahajó. Más hajó ritkán kötött ki, ugy, hogy midőn a láthatáron egy-egy vitorla megjelent és a szigetek tartott, harang szóval jelölték, s a lakosság a partra futott, mintha valami ünnepi látványt várnának.

Három éve, egy szép áprilisi reggelén a Tunisba menő posta hajó horgonyt vetett a kikötő előtt. — Feltűnése óta szökött a harang s a nép sietett a partra, közöttük a kerületi parancsnok, katonák, polgármester, a bíró, a pap, a rendőrség feje és egy fiatal katonasági orvos, a ki a foglyok gyógyítására volt

felmutatni az ajtások híveinek, a mit Debreczenben a német kupléval együtt szoktunk élvezni.

Tévedtünk. A „Gottterhalte“ azért harsant fel a pécsi dom ivai alatt, mert husvét napján a cs. kir. katonatiszt urak ott külön misét szoktak hallgatni.

De mért zengett ugyanekkor ezen reánk néző gyűlöletes nótá a debreczeni római katólikus templomban is, mindjárt a „resurrexit“ után?

Pedig felzengett az, a hívők nagy lelki megbotránkozására.

Ezt már igazán nem értjük. Van ez akkora hiba, mint a lutheránusok német urvasorájá, a zsidók német anyakönyvei, a színház német kupa, a vendéglők német ételjai, német asztaltársaságok és egyéb debreczeni germanizmusok.

Hej! ha most felkelne a sírjából Csokonai Vitéz Mihály!

Az árviszes vidékeknek és általában a társadalomnak — a melyre bizza most Tisza az inségen való segitést — egy bizonyos ügyességgel kellene bírniok, hogy a kormánytól segélyt kaphassanak.

A semmit is kellene megfogni tudni.

És míg ezt be nem tanulják, a kormány segítségének reájok nézve érteke nincsen.

Pedig ez nem mond egyebet, mint azt, hogy: „nesze semmi, fogd meg jól!“

Vilmos, a német trónörökös egy kicsit antisemita, imádja Bismarckot és barátja Stöckernek, az antisemita ex udvari káplánnak Ezért nem szeretik a lapok, a mi ugyan édes kevés baj reá nézve. — Pedig még a „Pester Lloyd“, „Pesti Hirlap“ és a „Neues Politisches Volksblatt“ és Tövolgyi Titusz is szidja.

Frigyes császár szabadkőműves, tehát zsidó barát és protegálja a zsidóságot, a hol csak teheti; Stöckert gyűlöli, következőleg a lapok (tudjuk mely lapok) szeretik. A berlini néphumor el is nevezte szegényt „I. Kohn császárnak.“

Egy német poeta énekelte nem rég Frigyesről, hogy:

A német császár hallható, bár halkán is beszél...

De ama bizonyos lapok tele törökkel beszélnek helyette is. Azt hiszik, hogy a Halál is olvas lapokat!

Pedig nem olvas. Csak a halálzások rovatát tartotta fen magának és azt ő vezeti ugy a filozemita, mint az antisemita lapokban és abból nem marad ki sem Frigyes császár, sem Stöcker, sem pedig a debreczeni olvasó közönség alulírott régi és ez idő szerint állandó híve:

Gili Balázs.

oda rendelve. Két csónak ment a hajóhoz és 32 katonát szállítottak a partra, s egy szép szöke fiatal tisztet, a ki megszorítván bajtársak kezét s megköszönve az előjáróknak a szívélyes fogadtatást, csapata élén bevonult a városba, a kiváncsi sokaságtól kísérvé.

Miután katonáit beszállította, vissza tért az előjárókhoz, hol a polgármester bemutatta neki a jelenlévőket. — A bemutatás után elszökött a csoport, s a tiszt egyedül maradt bajtársával, kit felkért, hogy kísérje a neki szánt lakásba.

Itt az elutazandó tiszt szolgálja csomagolt, melyben segitette az új tiszt szolgálja is, hogy ő is minél előbb kipakolhasson. — Egy óra múlva már minden helyen volt.

A csapat, melynek el kellett utazni, még az nap este elment. A mi tisztünk alig mondott isten hozzád bajtársának, haza ment s lefeküdt, hogy kipihenje az ut fáradalmait, s aludt is valóban jóízúan.

Másnap jókor reggel felkelt és kiment. Alig ment 10 lépést a piaczon, midőn valaki könnyeden megluzta kabátja szelet. Megáll, visszafordul, s pár lépés távolságra egy szép, magas, karcsu, gyönyörű testalkatú leányt lát maga előtt, haja összekuszálva, öltözete magára hanyva, katonásan salutált neki s két élénk, nagy fekete szemével reá mosolygott.

— Mit akar? — kérdi a tiszt kiváncsian és csodálkozva.

A leány nem felelt, csak mosolygott, feleszen tartotta kezét homlokán, mint a katonasági feljebb valója előtt.

A tiszt vállat vonva tovább ment, de alig lépett tizet, ismét érezte, hogy kabátját meghúzták, s kénytelen volt visszafordulni másodsor is.

— Mit akar? — kérdi ismétlően.

A leány újával reá mutatott s mosolygva mondá:

— Téged akarlak!

— Érttem — gondola — hiányzik egy kereke — s egy pár krajcárt nyújtott neki.

HELYI HIREK.

* Uj tárcza-közleményünk. Lapunk tegnapi számában befejeztük „Rejtelmek“ című érdekes-feszítő regényünket, mely — mint tudjuk — olvasóink tetszésével találkozott. Mai számunkban egy olasz beszélyt kezdünk meg, „Carmella“ cím alatt, melyet lapunk számára ifj. Béke Mihály ur fordított magyarra. Ajánljuk olvasóink figyelmébe. Ennek bevégezete után sort keritünk azon apróbb tárcza-közleményekre, melyek hosszabb idő óta fekszenek íróasztalunkban, a közlésre várva.

* A szabadság harcz-szoborra — a szoborbizottság kimutatása szerint — 1887 decz. 31-ig aláíratott 170,538 frt 12 kr. Ebből tényleg befolyt 164,021 frt 29 kr, miután azonban a kiadások 12,889 frt 74 kr felemésztek, a tiszta vagyon összesen 151,131 frt 55 kr. Budapest főváros rovatában 89,111 frt 33 kr alált összeg van bejegyezve, melyből tényleg befolyt 84,110 frt 33 kr. A főváros után nyomban következik Fiume, mely 2563 frt 98 krt adakozott. Fiume tehát lefőzte az összes vidéki városokat, köztük a magyarság feszkéit is Harmadik helyen áll Debreczen. 1527 frt 46 krral, — mely annál nagyobb beszámítás alá esik, mert városunkban terbe van véve a honved-temetőben feláltandó emlékszóbor is, melyre már szinten gyűlték be adományok. Szeged 605 frtot, Kolozsvár 367 frt 40 krt, Nagyvárad 371 frt 20 krt, Hódmezővásárhely 760 frt 94 krt, Arad 523 frtot adott. Pozsony — a Kraxelhuberek városa — csupán 1 frt 50 krt adott. A megyék közül egyedül csak Pestmegye haladja felül Fiumet, de a fiumei municipium által megszavazott összeg, 1500 frt, meg a Pestmegyeet is meghaladja, mely 1000 frtot szavazott meg. Ime így tünnet a magyarság ellen a fiumei tulzó magyarok által hazafiatalannak kikialtott fiumei municipium! A na gyobb városok közül meg szepen járultak a szobor-alaphoz: Szabadka 1505 frttal, Femesvár 903 frttal, Kecskemet 1313 frttal, a kisebb városok közül Zenta 848 frttal, Eger 824 frttal, Miskolcz 755 frttal, Mező-Túr 451 frttal. A vármegyék közül legtöbbet adakozott Pestmegye, 4573 frt 65 krt. Utána Bács-Bodrog 2668 frttal, Bekes 2446 frttal, Torontál 2309 frttal, Toina 2135 frttal (ezek, Pestet kivéve, még mind nem a törzsköös magyar megyék) Heves 2007 frttal, Nógrád 1561 frt 62 krral (aláírva „2061 frt). Semmit sem adakoztak: Árva, Beszterce-Naszód, Liptó, Turóc. Ezek nemzetiségi megyék. Annál jobban esik látni, hogy oly nemzetiségi megyék, mint Torontál 2309 frttal, Nyitra 1231 frttal, Trencsen 802 frttal, Szeben 560 frttal, Zolyom 565 frttal, Brassó 297 frttal járultak a Szabadság-szóbor felállításához.

* Kossuth mint H.-Böszörményi diszpolgára. H.-Böszörményben a város közgyűlése még január havában Kossuth Lajos nagy hazánkiát a város diszpolgárává választván, az erről szóló jegyző-önyvet és a diszpolgári oklevelet márczius 15-re szándékoztak elküldeni; tekniai akadályok következtében azonban ez elmaradt és e hó 7-én küldetett el Kossuth Lajos nagy hazánkiához Turinba a diszpolgárral.

* Egyházmegyei közgyűlés. A debreczeni ev. ref. egyházmegye tegnapi tartotta tavaszi közgyűlést, a kollegium kisebbik tanácstermében Dávidházy János kabai lelkész esperes, Bernáth István gondnok kettős elnöklete alatt. — A közgyűlés első legfontosabb tárgyát a magyar prot. irod. és tud. társaság ügye kepezte. Az egyházmegyeből a debreczeni egyházat nem számítva, eddigelő 1 pártfogó (az egyh. m.) 2 alapító (a lelkészi kör és derecskei egyház) 3 rendes és 3 pártoló tag jelenkezett. Majd felolvastatt a debreczeni egyháztanácsnak azon feltételes határozata, melylyel a nevezett társaságba pártfogó tagul belépett. Ezen határozatot, a közgyűlés is egész terjedelmében minden vita nélkül egyhangulag megávév tette. Az alakuló közgyűlésen a traktust Dávidházy János esperes és Bernáth István gondnok képviselik; a lelkészi kari pedig Nagy Lajos m.-pécsi lelkész. — Kedvező adatokat tárnak fel a különböző egyházmegyei pénztárakról szóló jelentések. Dávidházy János aial 1887—8-ban 3720 frt 53 krt kezeletett, a melyről szóló számadás teljesen rendben találtott. A közigazgatási pénztár vagyon 1887 vege 6511 frt 63 kr; saporodás a mult évihez képest 315 frt 86 kr. A lelkészi gyámintézete 54109 frt 8 kr saporodása 2191 frt 46 kr. A Basa-György alapítvány, mely szintén gyámintézeti czelokra szolgál, 12890 frt 37 kr. Takarékmagtári alap 1347 frt 35 kr. Tűzkármentesítési alap 1058 frt 64 kr. A lelkészolvasó egylet pénztára 77 frt 18 kr. Az összes pénztárak vagyonszaporulata 1887-ben tett 2733 frt 37 krt. — A lelkészi gyáminteztet már oly kedvező helyzetben van, hogy az 1888. évbén tizenegy özeget s öt árvas segélyezhet 50—300 forinttal, kiknek segélye összesen 2570 forinttal. E pénztárak kezelejenek, Kovács Lajos tanítókepezelet tanárnak a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki elismerését s köszönetét. — A tanítói gyáminteztet vagyon is tekintélyes összegre 18906 frtra megy. — A lelkész jelölt bizottság tagjaiul megválasztottak: Nemethy Lajos, Nagy Lajos és Fráter Gyula; pótagtárul Laszlo János, Nadányi Miklós és Basa Balint. Egyházküreteti képviselők lettek egyházi részről: Nagy Lajos, Bíró Antal, világi részről: Fráter Gyula, Dr. Szikszai Szabo József, Pottagok lesznek: Laszlo János és Nagy Ferenc. A közgyűlés tagjai delben a Bikában közebédre gyűltek össze.

* Színház. Tegnapi este szép számú közönség előtt ismét a „Nebants virág operette“ adott. A szerep-osztás a régi volt, kivéve Loriot örmester szerepét, melyet a multkor Bogár, tegnap pedig Hadari játszott. Holnap „Bocaccio“ operette adatik, Kocsicsy Juliska főleplevel, melyet a közönség mondanai örjási érdeklődéssel vár. Pénteken a berők kiváncsága folytán Bocaccio ismételtetik Szombaton „Vedress Gyula“ jutalomjátékuk „Constantin abbe“ adatik, vasárnap pedig „Mátyás diák“ kerül színpadra. Az igazgató a mai színpadon a következő berlet hirdetest bocsátotta ki:

„Tisztelettel tudatom a tisztelt berlő közönséggel, hogy az evaderberlet 1. hó 13-án veget erven, a berletet 10 előadással megadom. A t. berlő uraságok e tiz előadása berelt helyeiket azon mersekkelt arert kapják meg, a mennyibe az evaderberlet tartama alatt került. A berletárak e tiz előadásra ugyanis következők: Csáladi páholy 32 frt 80 kr, also- és közép páholy 26 frt 25 kr, felső-páholy 16 frt 25 kr, elsőrendű támlásszek 6 frt 25 kr, másodrendű támlásszek 5 frt. Kerem a tisztelt berlő uraságokat, méltóztassanak

— Tovább egy évnel volt kórházban, hol a város saját költségén tartotta feun és midőn látta, hogy elvesztegetett idő és kidobott pénz, haza hozatta. A legzelebbes orvosok is lemondattak róla. — Itt legalább szabad szegény, s el lehet tűnni, mert a katonákon kívül nincs terhere senkinek.

— És miért csak a katonáknak? — kérde a tiszt.

— Ennek története van, s az sem egészen hitelen. Mindenki a maga módja szerint adja elő, különösen a nép, a melynek soha sem elég a tiszta igazság, mindég told hozzá. Az eset, mely az urak nagyobb része által is állítatik, ez: Három éve volt itt egy tiszt, olyan minőségben, mint a milyenben ön van itt most. Igen szép ifju volt, mesterileg gitározott, s oly szepen enekelt, mint egy angyal. Megszerette ezt a leányt, a ki akkor, sőt még most is a környék legszebb leánya...

— Valóban szép, — vágott közbe a tiszt. — És a leány, természetesen részint szep hangjaert, mivel az enekért itt rajonganak, részint rangjaert, lévea az összes katonai erő parancsnoka, részint mert szép és fiatal volt: viszont szerette. És hogy? Valóságos siciliali szerelemmel, tüzesen, a mely tüzhez a vulkanok lavája semmi. Feltekenység, ajulusok, dühöngések, valóságos tragédiai dolgok. Csáladjából csak az anyja volt meg, a ki vigyázott reá, mint a szeme fényére, s leánya kezeben valóságos báb volt.

A városban suttogtak, hanem a feltételek, melyek részben jogosak voltak, meglettek czálolva a lány magaviselete által annyira, hogy most mindenki hiszi és állítja, hogy semmi rossz sem történt. Az igazságot megvallva különös, sőt hihetetlen, mert mint mondják, fél napokat töltöttek együtt. Hanem az ilyen jelenetek ezen a vidéken nem ritkák. Tüzes, szabad leányok, kik napokon át vannak szeretőjük lábainál, a kikről azt hinni az ember, hogy azt sem tudják, miféle fán terem a szerénység, kitartók, megostromolhatatlanok, akár egy vesta-szűz. De elég,

helyeiket e tiz előtelc törekvésemet évad alatt támogatt Vilmos urnál a castisztellett: V a l e városi színház igazgatója. — Népesevés. — Egyház kebeleben s törvényes 2 fu, 3 2 leány, együtt: 9. idő alatt 45 gyermek a szaporodás 15.

* A jó ügyvéd. Rövid, de erős érdekesebb, mint a sokkal szoktak számítani. — Debreczenben ga léven, ügyvéddé lett tanácsot senkihez nem ment, hanem rába, midőn az ügytak, s ott az első. — Egy bemenő. Mit keres itt uram? — Úgyes bajosan, ügyvéddé keressze szerint. — Hát csak a ügyvéd is, ha kijött szese szerint. — Igen, de kit? L. uramnak furfangos penntá lett az eddig lesbe állott, hóm emelni a tolat? — Az ügyvédek kifele, de részint eddig nem méltatták nek. Vegre egyik felvette a tolat. — Ez az en uram, azonnal elment bájos dolgát, ki alalta. Kiváncsi volt miert fordult eppe uram, s ennek okát L. uram erre — Hát csak a tetes ügyvéd urhoz bízalmat, mert látta felemelte. Ebből a ved urnak nemcsak s é r a i s v a n g.

Az egész kis nulság, hogy a ki elejtett tolat lát, tudhatja, hogy e minő szerencsétlen. — Az arzezi mélységig haladt. agyag. Mindaddig, közetet nem kapva használható. — A népfölke idejelenesen fölme a honvédelmi miniszok a jársparagezni, melyeknek a A nyilvántartás veletes utasításokat a mentési nyilvántartások töröltetők kötelezettsegüknek okmányilag bebizos. — A consist egyház a reginek lenni Debreczen.

szóval a tiszt meg leány elhütte, örömondják volt időróla, j hogy elmegy leányt ki nem ve nem tudom miert nem jól végződik. Epen itt a denki jelenlebebe szomorú szcenára dül. Leteletlen a tiszt lakása előtt zett, vagy az utcán zétt, meg ne t midőn a szakasz, hogy pár hó mul benne. Elment, s fellábbad s időve sugárt, a mi a tegegebeba való kedvese megnős s borzasztó volt története.

— És? — És mint ciliai kórházba, több egy évnel. Epen egy többi majd elm orvos távozva. Közönszön az or kősdve megcsör halletszott a pi — Hallott. — S a leán jában. — Kaldje ugorva, mintha elküldtek. — Megyek tisztecskemet, —

helyeiket e tiz előadásra megtartani s igénytelen törekvésemet a hátralevő rövid színi évad alatt támogatni. Bérelmi lehet Foltényi Vilmos urnál a casinó helyiségében. — Mely tisztelettel: V a l e n t i n Lajos a debreczeni városi színház igazgatója.

* Népesség. (Folytatás) A róm. kath. egyház kebelében született ápril első hetében törvényes 2 fiú, 3 leány, törvénytelen 2 fiú, 2 leány, együtt: 9. Elveszületett a mondott idő alatt 45 gyermek, meghalt 30 egyen, így a szaporodás 15.

* A jó ügyvéd ismertető jele. Rövid, de érdekes história, mindenestre érdekesebb, mint az, melyet pikáns taglejtésekkel szoktak szinpadunkon eldalozni.

L. debreczeni polgárnak ügyes-bajos dolga lévén, ügyvédre volt szüksége. Nem kértett tanácsot senkitől, hogy melyik ügyvédhez menjen, hanem elment az ügyvédi kamarába, midőn az ügyvédek éppen gyűlést tartottak, s ott az előszobában várakozott.

Egy bemenő ügyvéd megkérdezte tőle: Mit keres itt urambátyám?

— Ügyes bajos dolgom van, kérem alá-
san, ügyvédet keresnek.

— Hat csak várjon itt, van odabent 50 ügyvéd is, ha kijönnek, választhat közülök tetszés szerint.

Igen, de kit válasszon? Ez a bökkenő. L. uramnak furfangos gondolata támadt s egy pennát letett az előszoba padlójára, maga pedig lesbe állott, hogy melyik ügyvéd fogja felemelni a tollat?

Az ügyvédek egymásután szálíngóztak kiéle, de részint észre se vették, részint pedig nem méltatták arra a tollat, hogy felemelje. Vegre egyik ügyvéd lehajolt a földre, s felvette a tollat.

— Ez az én emberem! — gondolta L. uram, azonnal elmondta az ügyvédnek ügyes-bajos dolgát, ki annak elintézését el is vállalta. Kiváncsi volt azonban megtudni, hogy miért fordult éppen ő hozzá ezen ügyben L. uram, s ennek okát meg is tudakolta tőle.

L. uram erre így replikázott:

— „Hát csak azért voltam bátor a tekintetes ügyvéd urhoz fordulni, azért volt benne bizalmam, mert láttam, hogy a leejtett tollat felemelte. Ebből meggyőződtem, hogy az ügyvéd urnak nemcsak a magáéra, hanem a máséra is van gondja!”

Az egész kis történetből pedig az a tanulság, hogy a ki tollal keresi a kenyerét, ha elejtett tollat lát, vegye azt fel, mert nem tudhatja, hogy e csekély értékű ingó vagyon minő szerencsét hoz reá!

* Az artezi kut furása 396.32 méter mélységig haladt. A talaj még mindig főnyes agyag. Mindaddig, míg kavicsos réteget, vagy közetet nem kapunk, nincs remény rá, hogy használható vizet nyerjenek.

* A népfelkeltési tényleges szolgálat alól ideiglenesen fölmentett egyének nyilvántartását a honvédelmi miniszter rendelete értelmében azok a járásparancsnokságok tartoznak végelni, melyeknek területén az illetők laknak. A nyilvántartás vezetésére a miniszter részletes utasításokat ad s meghagyja, hogy a fölmentési nyilvántartásból rendelete nélkül csak azok törölhetők ki, a kik a népfelkeltési kötelezettségüknek teljesen megfeleltek vagy okmányilag bebizonyítva van, hogy elhaltak.

* A consistorialis ház, melyet a ref. egyház a reginek helyén épített, egyike fog lenni Debreczen legszebb épületeinek s nagy díszre fog válni a nagytemplom és kollégium környékének. A Fűvészkert-utczára tekint homlokzatával melyen az emeleten 11 ablak lesz. A bejárás közepén nyílik s felette oszlopokon nyugvó erkély emelkedik. Ezen utczai földszinti és emeleti részen négy rendbeli bérlakás helyeztetik el. Az udvarra nyúló földszintes szárnyban, melynek falai azonban oly szilárdan tervezetnek építetnek, hogy azok emeletet is elbírhassanak, foglalnak helyet az egyház hivatalos helyiségei: adószedői, jegyzői-, számvéői, pénztárnok szobák, iroda és levéltár. A gyűlésterem a földszintes szárnyvégeben lesz, a Fűvészkert felől. Ezen épületrész magasabb fedelével, köríves ablakaival s kiszéleséssel válik ki a szárny többi részétől. Belső szélessége 8.04 mtr. hosszúsága pedig 11.04 mtr. A Nagy Károly-fele kántori lak egyelőre meghagyatik.

* Esküvő. Németh József, a kolozsvári színház kedvelt művésze, ki a debreczeni közönségnek is osztatlan kedvence, vasárnap esküdtött örök hűséget Budapesten Hegyesi Iona kisasszonynak Aldás a frigyre!

* Husárak megállapítása s bejelentése 1888. évi ápr. 11-től apr. 18-ig. 30 kr. Erdei Jánosnál morgó-utca 587. sz. alatt. 32 kr. Kolb Jakabnál péterfia utca 687. sz. alatt, 36 kr. Erdei Ferencnél csapó-utca 240. sz., báránycsapó-utca 2284. sz., varga-utca 2238. sz. a. pfa-utca 970. szám a., Erdei Jánosnál Hatvan utca, 1517. sz. a. Balogh Jánosnál mester-utca 1371. sz. alatt, Csapó-utca 471. sz. a. — 38 kr. Rácz Györgynél Czegléd utca 2599. sz. a., csapó-utca 10. sz. a. rózsater 10. sz. a., Rácz Jánosnál líba-utca 2061. sz. a., Kolb Jakabnál rózsater 10. sz. a., mester utca 1113. sz. a., hatvan utca 1093. szám a., 44 kr. Magyar Gábornál Piacz 1-ső szék, Czegléd-utca 55. sz. a. Dedő-utca 125. sz. a. valamint a három izraelita székben a piaczon. Minden többi bejelentett 17 métszárszékben pedig 40 kr. — Jegyzet: Magyar Gábor három székben 1 kiló hus nyomaték nélkül s krral drágább.

* Az orvos tisztelet díja. Mint mondják, nem messze es nem is rég történt, hogy egy nagyon gazdag urno csirkecsontot nyelt. Gyorsan orvosot szaladtak, ki a fulladozó urnót megmentse. Egy neves tanár és gegetükrész érkezett meg legegőbb s ügyes fogással eligazította a bajt. A nő magához tért és könnyező szemmel hálaiköszöntőket mondott. A férj nem csekély bb megduzzással tavozott a szalonból, meg pár percznyi maradásra kérve a tanárt. A férj szandékát megejté neje, kinek szintén van tetemes magán vagyona és elme-
nőben oda sugta férjének: „Ez az én számlámra megy!” Pár percz múlva visszatért a férj és a tanárnak valamit kezébe nyomott, mit az szokása szerint zsebebe csuszatott. Nehány nap múlva a tanárt egy más beteghez a gazdag nő rokonához hívták. A rokon nem allhatta meg, hogy a sikerült operációt és unokanővere bőkezűséget elő ne hozza. Az orvos ugymond, nem találta az unokanővert olyan bőkezűnek, tiz forintot alól sehová sem megy és az emittelt holgytől 20 forintot kapott. A rokon persze rögtön unokanőveréhez hajtatott, kinek szemrehányást tett, mit di csekély bókéző honoráriumával, mikor csak 20 frtot adott megmentőjének. Meután a penztarba siettek, feuttek a fokonyvet, hol ez volt írva az asszony számlájára: „200 frt a tanár urnak”. A két rokon szemrehányólag veté fel szemét az egre, mondván: „Oh, azok a férfiak!”

* A torna-együt köreből. Ertesitem a torna-együt vívó tanfolyamának tagjait miszerint jövőben a vívó órák mindkét csoport részere együttesen kedden és pénteken d. u. 6-8-ig tartatnak a tornateremben. Debreczen, 1888. ápril 10. J e n e y, ü g y v e z e t ő.

* A deb. orvos gyógyszerész együt f. hó 15-én d. u. 5 óraker saját helyiségében havi ülést tart, melyre az együt helybeli és vidéki tagjai tisztelettel meghívtnak. Ezen ülés tárgyai: 1. Közegészségügyi viszonyok tárgyalása, 2. Dr. Baruch Mor bejelentett értesítése (az előadó beerkezése esetén.) Dr. V a r g a Géza, elnök.

* Piaczi árak 1888. április hó 10-én megtartott hetivásárról.

1 Mm Buza 6.60—6.50—6.40
1 „ Kétszeres 5.60—5.50—5.40
1 „ Rops 4.70—4.60—4.50
1 Mm Árpá 4.80—4.70—4.60
1 „ Zab 4.90—4.75—4.60
1 „ Tengeri 5.80—5.70—5.60
1 „ Köles 6.50—6.25—6.00
1 Zsák Burgonya 1.60—
100 hg Szalonna 54.00—53.00 52.00
100 hg Háj 54.00—53.00 52.00

* Nyilvános köszönet. Az „István” gőzmalom tarsulat tekintetes igazgatósága, a tarsulati közgyűlés határozatából szives volt a Fröbel gyermekkert együt részere 20 frtot küldeni; ezen öszegnek átvetélet igazolva, nem mulasztatom el, a kegyes adományért hálás köszönetemet is kifejezni. — V a r g a Ferencz, elnök.

* Lövészet. 1888. ápril 8-án tartott lövészet eredménye. Díjat nyertek: legjobb mely lövéssel Szacs Károly 1 db 2 frtos tallért, legtöbb körívessel Veszter István 1 db 1 frtos tallért.

* Köszönetnyilvánítás. — A debreczeni „István” gőzmalom f. évi mártius 18-án tartott közgyűlésének határozata folytán a ker. ifjak önképző egyesülete részere 20 forintot sziveskedett kezemhez juttatni, mely kegyes adományért egyesületünk nevében ezennel

hálás köszönetemet nyilvánítom. Debreczen, 1888. ápril 11. B i r ó J ó z s e f, elnök.

* Mai számunkhoz mellékelve veszik t. olvasóink ifj. Csáthy Károly helybeli könyvtáros, helyiség változásának értesítését — azal kapcsolásban leszállított áru könyvjegyzékét. Ajánljuk e régi czég, — csaknem egy század óta fenálló üzletét olvasóink figyelmébe.

„L' Abbé Constantin.”

(Vig színmű 3 felvonásban. Halévy L. regénye után színi alakmázták Crencieux H. és Decourcelle P. — Először adatik színházunkban szombaton, f. hó 14-én. V e d r e s s Gyula jutalomjáték.)

Halévy: L' Abbé Constantin című híres regényéből, mely regényen körülbelül 4 év előtt jelent meg a könyvpiacra és annak idején óriási feltűnést keltett, Decourcelle és Crencieux hasonló cím alatt drámát írtak, — melynek meséjét a következőkben ismer-
tetjük.

Az első felvonás Konstantin abbé kertjében játszik.

A jó abbé patriarkális egyszerűséggel műveli kertjét és öntözgeti szépen fejlődő salátáját. De kétszöbejtő hirt hoz Mme de Lavardens: A longuevali híres uradalom nemeselekű és istenes tulajdonosai potom 2 millió frank fejében két amerikai nőnek eladták az uradalmat!...

Konstantin abbé nem tudja, mi tevő legyen? Ez a szép birtok, melyhez anyi nemesített emléke fűződik, most két amerikai és hozzá meg protestans nő birtokába ment át. Nagykot sóhajt és folyton ismételtgeti: ki fog most az elhagyottakról és árvaokról gondoskodni? De a jó Isten meghallgatja Konstantin atya fohászait és elküldi hozzá angyalait. Scott asszony és nővere Bettina kisasszony személyében, kiknek nines is sűrűgöbebb dolguk, minthogy a jó plebanos aggodó lelket megnyugtassák. — Milyen jól esik neki hallania, hogy csak azért jöttek, hogy az ő közvetítését kikérjék jöteknységük gyakorlásában.

Előlegképpen mindjárt át is nyujtanak 2000 frankot, hogy azt a szegények és szátkoldók közt kiosztás; — és ráadásul még azzal a kellemes hírrel lepik meg, hogy ők nem is protestansok, hanem igazhittű jó katolikusok.

Elképzelhető az abbé öröme. — A kert egyik arnyas alfajája alatt mindjárt asztalt is teritettek és csakhamar Bettina kisasszony mellett telepedik le Abbé Konstantin unokaöccse Jean Reynaud, a oaliás tüzerhadnaggy.

A két fiatal szív megérti egymást és színellemmel sziveikben valnak el egymástól. Konstantin abbé és a tüzerhadnaggy megígérik, hogy minel hamarabb látogatói lesznek a longuevali kastélynak.

A második felvonásban az öregek abbé és a fiatal hadnaggy bevaltják szavukat. Eljöttek a longuevali kastélyba, a hol de Lavardens asszony közreműködésével éppen érdekes népünnepe rendeztetik.

A nagybátyja és öccse elragadtatással nézik a két amerikai nőt, a mint a föld népe közt föl es alajárnak mindenütt adakozva.

Szépén és minden zavar nélkül folya is le minden, ha a fiatal tüzerhadnaggy nem volna szerelmes a szép Bettinába és ha az ünnepelet rendezendő de Lavardens asszony a 20 millió bozományával bírő Bettinát nem akarna az ő kedves fiával, Paul de Lavardenssel, egy tökeletes „boulevardir”-rel összeházasítani.

Jean és Paul, kik ifjúkori barátok, pezsgőzés közben neki hevülnek — de nem is csoda, hisz a bájos Bettina miatt történik minden, — és szóváltás közben Paul de Lavardens, magát a jó abbé is megérti.

Ezt Jean el nem turheti; a párbaj elkerülhetetlen. Az abbé, ki eltilti a párbajt, egész rezignációval belenyugszik az elkerülhetlenbe.

Jean azt mondja „a becsület az, mely kockázni forog!” „A becsület?” — mondja az abbé — „muj és verekedjél meg, mert a katonának a becsület a vallása.”

Paul és Jean tehát meg fognak verekedni. Bettina is megtudja ezt a jó abbétól, ki minden inkább mint diplomata; és értesül arról, hogy az öszvetközésnek ő az oka. Kinos gyötrelmek nyugtalanítják szívet. — Ha Jean megtalálna sebesülni, ha megtalálna halni!

Jean ezrede reggeli 5 óraker gyakorlatozra indul. Ezt tudja Bettina: a ha tehát Jean nem sebesül meg, az is elvonul csapjával.

A kastély, a melyben Bettina k. a. lakik, éppen az országút mellett fekszik, a merre a tüzereknek el kell haladniok. Sötét meg minden oda künnes zuhogva esik az eső. — Bettina bálí öltönyben, könnyű kőpenybe burkolózva, kivágott regatta-czipőben és nagy esernyővel a kezében, a kert kerítéséhez siet, hogy annál jobban láthassa az elvonuló csapatokat. — Az eső egyre szakad, s csak az ágyuk dörgése harsogja tul a zivatar döréjét.

De a jó leány mindent nem érzk nem hallja, hisz ő Jeant épen és sértetlenül látta útégre élén az imént elvonulni.

A harmadik felvonás alatt az abbé házában vagyunk. — Jean megjelenik nagybátyja előtt, kijelenti, hogy távozni akar, távozni anélkül, hogy visszatérésre gondolna.

— Es en? — kerdi fájdalmas hangon az abbé.

Jean elmondja, hogy távoznia kell, hogy nem maradhat, mert ő szereti Bettinát.

— Nagyon helyes: „de” ha szereted, hát vedd el! mond az abbé.

— Neki 20 milliója van és nekem csak a tisztí fizetésem! felel lehagoltan Jean.

Az ideális gondolkozásu ifju erre kifejt nagybátyja előtt, hogy legjobb neki visszavonulnia, mert ha neje később megtalálna ismerni a párisi előkelő körök életét és világnézetét — nem fogja e neki egyszer szemere lobbantani vagyontalanságát? A jölelku abbé le van fegyverezve és vége volna mindennek, ha Bettina szerető szíve meg nem érzi, hogy a dalás tüzerhadnaggy távozni készül. — Éppen még jóker érkezik és Jeant ott találja Konstantin abbéban.

Bettina nem is tétováz sokat, őszintén és nyíltan kijelenti jelenlétében az abbéknak, hogy ő bizony szereti a délczég tüzerisztét és kerli az abbét, hogy adja reájuk áldását. De Jeannak még egy feltétele van s ez az, hogy nem válik meg a katonai pályától.

Bettina természetesen ebbe a feltételbe is belenyugszik és a két szerelmes egymás karjába borul, boldogságtól etelve örömkönyek között.

A jó Konstantin abbé szíve melyébe meghatva, adja áldását a boldog párra.

Muzsák.

— Jókai Aranyembere angolú. A koszos regényiró egyik legszebb és legnépszerűbb regényét, az Arany embert, Kennar Agnes lefordította angol nyelvre. A fordító ebből az alkalomból levelet írt a nagy magyar regényírónak, melyben közli vele, hogy a regény mily nagy tetszésben részesül az angol közönségnél. A levél főbb pontjai így hangzanak: „Az Arany ember (Ein Goldmensch) fordítása „Timár két világa” (Timars two Worlds) cím alatt megjelent. — Fogadtatása szerfelett — kedves volt s egyike legnagyobb kritikusaink nak e regényt az „Európai irodalom mesterművének” nevezte. (A masterpiece of European literature”) Rendkívül örvendének, ha fordításom — mely természetesen a német kiadás után készült — tetszését kiérdemelhetné... London, április 6. Agnes H. Kennard.”

A m. tud. akadémiá második osztálya Pulsky Ferencz elnöklote alatt hétfőn d. u. tülést tartott. Először H a j n i k Imre mutatott be egy új jletet „Az örökös főispánság a magyar alkotmány-történelem” című dolgozataból, azután S c h w a r c z Gyula olvasta fel „Tudomány és társadalom” című értekezését. Mindkét felolvasást figyelemmel hallgatta a közönség.

Közgazdaság.

Gabnaárak. (Budapest terményőzsdé ápril 9.) Buza tavaszra 7.10—7.13 — Buza őszre 7.39—7.37 frt. — Tengeri 1888 máj. — júniusra 6.46—6.50 Zab tavaszra 5.12—5.14 frton. Káposztarepcze augusztus — szeptemberre 10. — frton.

Sértés vásár. A kőbányai sertéskeresek. csarnok távirata, ápril. 9. Az üzlet vált. magy urasági öreg nehéz 52.—54.— frtig magy. uras. fiatal nehéz 56.—56.50— frtig, magy. uraság. fiatal közép 55.—55.50— frtig, magy. uras. fiatal könnyű 52.—54.— frtig, magy. szedett nehéz 52.—54.— frtig, magy. szedett közép 52.—54.— frtig, magy, szedett könnyű 52.—53.— frtig, romániai bakonyi átmeneti nehéz 56.—56.50 frtig, rom. bakonyi átmeneti közép —.— frtig, romániai bakonyi átmeneti könnyű —.— frtig, rom. átmeneti eredeti közép —.— frtig szerb. átmeneti nehéz 51.—52.— frtig szerb. átmeneti közép 51.—52.— frtig, szerb. átmeneti könny. 50.—51.— frt. hízó a vasutról mázsáiba —.— frtig, hízó 1 éves elősulyban —.— frtig hízó két éves elősulyban (makkos) —.— frtig, öreg makkos sertés elősulyban, 4% levonassa —.— frtig. Az árak hízalt sertéseknél páronkint 45 kgl. 4%-os levonással métermézsánkint értendők. Romániai és szerbiai sortársaknál, melyek mint átmenetiek, adtak el, a vevőnek páronkint 4 forint aranyban vam fejében megterítették.

Sértés létszám. Ápril. 6-án volt készlet 92.378 — ápril. 8-án érkezett 750 elszállított 701. Maradt készletben ápril. 8-án 93,127 drb.

SZERKESZTŐI POSTA.

„Az én szívem”... Hazafias tisztelettel bártorkodunk kijelenteni, hogy versét nem fogjuk közölni, mert még a közepszerűség mértékét sem üti meg.

Debr. Színház.

Holnap, csütörtökön, 1888. ápril 12-én, Kopácsi Juliska ujonnan szerződötfeftett tag első fellépésével:

„BOCCACCIO.”

Operette 3 felvonásban.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre

Kiadó Kutasi Imre

